

MŪSŲ LIETUVA



Medžiaga

Belgrado konferencijai

SUIMTAS UŽ LITERATŪRĄ

Helsinkio susitarimų vykdymui
remti

Lietuvos visuomeninė grupė

Pagrindas:

DOKUMENTAS Nr. 5

1976 gruodžio 22 pas Henriką Jaškūną, gyv. Jonavoje XXX-čio 25-18, "tikslu surasti ir paimti antitarybinio turinio literatūrą bei kitus dokumentus ir daiktus, galinčius turėti reikšmės byloje" (ištrauka iš kratos protokolo) buvo padaryta krata, o jis pats suimtas.

Apie tai informuojame Helsinkio Baigiamąjį Aktą pasirašiusių valstybių vyriausybes, kartu pridėdami visą pagrindinę medžiagą, kuria kaltinamas suimtas (kratos metu saugumo paimitosios medžiagos dublikatai)

Kiek teko patirti, pas suimta-
jį rastoji medžiaga nebuvo nie-
kur platinama.

1. Prašymas,
2. Kratos protokolas,
3. Nepriklausomų tautų sąjungos organizacijos manifestas (rusų kalba),
4. Atviras laiškas Nr. 1 (rusų kalba),
5. Vienybė — didysis ginklas (rusų kalba),
6. Tautų balsas (rusų kalba),
7. Galas okupacijai! (rusų kalba),
8. Sovietiško-monopolitinis kapitalizmas (rusų kalba).

*Kun. Karolis Garuckas
Eitanas Finkelšteinas
Ona Lukauskaitė-Poškienė
Viktoras Petkus
Tomas Venclova*

Vilnius, 1977.II.28

laikais Krikščionių demokratų partijos valdžia padarė proporcingai didžiausia žemės reforma visame pasaulyje. Išdalė dvarų žemes bežemiams, mažžemiams, savanoriams, kariams. Todėl kai 1940 m. Sov. Rusija užėmė Lietuvą tai Lietuvos komunistų partija teturėjo tik 320 narių, kurių tarpe visa eilė rusų ir žydų.

Tokios reformos nepajėgė padaryti nei Franko Ispanijoje, nei prieš I. Pasaul. karą Mussolinis Italijoje ir pokario metais krikščionių demokratų partija, valdžiusi Italiją 25 metus, nei kairioji progresyvi Prancūzija, nei kitos valstybės. Už tat jų darbininkija ir biednuomenė vis labiau balsuoja už komunistų partiją. Dėl to yra pavojus, kad Italija, gal būt ir Prancūzija laisvu demokratiniu balsavimu atsidurs komunistų rankose.

Nevieni likiminėj kovoje

Be abejo, dabartinė mūsų tautos padėtis yra labai sunki, o ateitis neaiški. Lietuvių tauta kovoja prieš milžinišką komunistinę Rusiją kuri jau išvedė iš fronto bent ketvirtį mūsų tautos.

Tačiau šioje likiminėje kovoje mes nesame vieni. Toje pačioje paskaitoje pasakė Tomas Venclova:

— Ir tuščias pasididžiavimas ir verkšlenimas bei panika čia vieno-
dai ne vietoje: reikia blaivaus požiūrio. Artimiausi dešimtmečiai, o
gal ir šimtmečiai žmonijos gyvenime priklausys nuo to, kas atsitiks
Rytų Europoje: ar laimės dvasinio atgimimo sąjūdis, ar sklerotinis
totalitarizmas. O mūsų Lietuva šiame sąjūdyje — toli gražu ne pasku-
tinė.. Gali keistis Lietuvos ribos, priklausomybė, net pavadinimas..
mes patys galime būti toli nuo Lietuvos — kol dalijamės ta pačia kal-
ba ir tradicija, tuo pačiu darbu ir atsakomybe, ta pačia viltimi ar ne-
viltimi.. Lietuva yra. Jos esimas priklauso nuo mūsų.

Taigi, vis labiau aiškėja: arba visos tautos, viso pasaulio šalys taps
komunistinės, arba tautos supras komunizmo grėsmę, dvasiškai atsi-
naujins, įsives naują, žmoniškesnę solidaresnę ūkinę socialinę sant-
varką, pašalins komunizmą ir nugalės Sov. Rusiją.

NR. 43 (1526) — SEMANÁRIO — 1977 M. SPALIS — OUTUBRO 27 D. — 2,00 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

MŪSŲ TAUTOS LIKIMAS IR MES

Neseniai iš okupuotos Lietuvos į laisvus Vakarus pasitraukęs lie-
tuvis poetas TOMAS VENCLOVA, žymaus komunistų veikėjo Tary-
bų Lietuvoje ir poeto A. Venclovos sūnus, savo paskaitoje per Poezi-
jos dienas Čikagoje, priminė vaizdžiai ir įsakmiai keletą kartų svar-
bių tiesų būtent:

— Gal būt, mes lietuviai turėtume liautis jautęsi maža tauta. Net
ir demografiniu požiūriu nesame menki; o Lietuvos istorija sukirpta
pagal stambų mastelį. Šiaip ar taip, nesame provincialai: mūsų pa-
kraštyje vyksta, kas pasaulyje svarbiausia. Sakyčiau, dabartiniai Lie-
tuvos įvykiai esmingesni, negu Ispanijos ar Italijos, nors pasaulis krei-
pia į juos kur kas mažiau dėmesio. (Draugas, 2.7.1977).

Tikrai, mūsų istorija didinga, ir mūsų tauta turėjo labai didelės
reikšmės kas vyko ir vyksta pasaulyje svarbiausia. Juk didžiųjų kuni-
gaikščių lietuvių tauta, Mindaugo, Kęstučio, Algirdo, Vytauto Di-
džiojo Lietuva, sulaukė 500-tams metų didįjį vokiečių, kalavijuočių,
kryžiuočių veržimąsi į Rytus; ji išgelbėjo Europą nuo žiauriųjų mon-
golų-totorių užplūdimų ir — kas svarbiausia — pastojo rusams imperi-
alistams kelią į Vakarus 400 metų

To nepajėgė padaryti didžiulė galinga vokiečių tauta: per II Pasau-
linį karą rusai — Sovietų Rusija — įsigalėjo pusėje Vokietijos ir visoje
Vidurio Europoje. To nepajėgė padaryti milžinišką turtingą JAV-ių
tautą — rusai per savo karių, instruktorius, siunčiamus ginklus ir jų
dominuojamas vietos komunistų partijos įsigalėjo dideliuose Azijos
ir Afrikos žemyno kraštuose ir pačioje jos panosėje — Kūboje.

— Kurie dabartiniai Lietuvos įvykiai esmingesni, svarbesni, už
vykstančius Ispanijoje? — Juk ten vyksta išsilaisvinimas iš Franko ir
fašistinės partijos — Falanga diktatūrinės valdžios.

— Svarbesni už Italijoje vykstančius? Bet juk ten eina italų apsis-
prendimas, ar jie liks demokratinė valstybė, ar laisvai išsirinks komu-
nistinę partiją į valdžią ir taip paves ir Pietų Europą sovietų malonei.

Tie svarbieji dabartiniai Lietuvos įvykiai yra Kalantos susidegini-
mas, Simo Kudirkos šuolis į laisvę, jaunimo, auginto komunistinėje
dvasioje ir santvarkoje, slaptai ir viešai rodomas nepasitenkinimas ko-
munizmu ir jo santvarka; tai lietuvių priešinimasis nutautėjimui, lie-
tuvių katalikų nepasidavimas brukamam ateizmui, leidimas pogrind-
dyje "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir jos išsiuntimas į
Vakarus, tai lietuvių turėjimas stiprių resistencinių grupių, kurios pa-
darė lietuvių tautą stipriausiai disidentę, resistencinę visoje Rusijoje
ir jos pavergtų tautų tarpe.

Kur stiprybė?

— Iš kur ta lietuvių jėga? — Iš gero išauklėjimo katalikiškame ti-
kėjime. Dėl to jie turi sveiką moralę, stiprią dorą. Todėl ir sunkiausio-
siose sąlygose nepasiduoda suviliojami pinigų gera tarnyba, patogu-
mais, kaip kad italai pasiduoda. Mat, kritus Mussoliniui, komunistų
partija, užgrobusi fašistų ir jų organizacijų turtą tapo trečia (po val-
džios ir kapitalistų) ūkine Italijos galybe ir jau dabar duoda jai patai-
kaujančių, parsiduodančių italų milijonams darbą, tarnybą, praban-
gas.

Lietuviai priešinasi komunizmui ir dėl to, kad Neprikl. Lietuvos

Mūsų žygis į sovietų ambasadą

Baltiečių jaunimo būrys laimėjo tai, ko negalėjo pasiekti oficiali demonstracija

1977 m. rugsėjo 24 d. Vašingtone, D.C., įvyko baltiečių demonstracija už žmogaus teises prie Linkolno paminklo. Demonstracija buvo organizuota PLJS vicepirmininko politiniams reikalams Viktoro Nako iniciatyva sudaryto baltiečių organizacinio komiteto. Oficialioje demonstracijoje dalyvavo arti 5.000 estų, latvių ir lietuvių, tačiau šis įvykis nesusilaukė tokio dėmesio, kurio buvo tikimasis iš vietinės amerikiečių spaudos ir komunikacijos žmonių. Po oficialiosios demonstracijos arti 200 jaunimo spontaniškai nutarė atkreipti Sovietų Sąjungos ambasados ir joje viešinio A. Gromykos dėmesį į Pabaltijo žmogaus teisių klausimą, ruošiantis Belgrado konferencijai 1977 m. spalio 4 d.

Vašingtono kārštjje

Buvo karšta popietė. Nuo 12 v.p.p. iki 4 v. arti 5.000 baltiečių išstovėjo prie Linkolno paminklo Vašingtone, netoli didžiulio tvenkinio, kuris, deja, nespėjo atvėsinti masės demonstrantų. Daug kas iš šiau-

Amerikos dalių bei Kanados, kur šiek tiek šalčiau, buvo su storais megztiniais ir kepė saulėje. Retkarčiais žūsus grasino lietumi, tačiau ryžę vyresnieji ir jaunimas, kurie sudarė pusę demonstrantų, nepasidavė karščiams. Visų mintyse gyvas buvo faktas, kad nepalyginti daugiau kenčiama mūsų tėvynėse! Tai pabrėžė ir dalyvavimas sovietų disidentų, neseniai išstremtų iš Sovietų Sąjungos — Andriejaus Amalriko ir Povilo Litvinovo. Taip pat drąsino JAV kongreso nario James J. Blanchard iš Mičigano pastabos, esą ateičiai tikrai šviesus reiškiny, kad ši sėkminga demonstracija buvo organizuojama jaunimo iniciatyva ir jaunimo jėgomis! Anot jo, tai reiškiny, kuris įrodo, jog Pabaltijo klausimas nemirs su dabartine tėvų generacija, kuri matė savo tėvynę ir dėlto ryžtasi kovoti. Esą jaunoji karta tęs tėvų pradėtą darbą žmogaus teisių bei laisvo apsisprendimo srityje.

Žinia!

Jau prasidėjus meninei programos daliai, jaunimo tarpe pradėjo skliti žinia, kad reikia atkreipti didesnę dėmesį į Pabaltijo kraštų padėtį ypač Sovietų Sąjungos ambasados žmonių tarpe, kurių demonstracijoje nesimatė Gromykos ir amerikiečių spaudos. Buvo jaučiamas nepasitenkinimas pasyvia amerikiečių reakcija į šitokio didelio masto demonstraciją, nors joje dalyvavo žymių JAV poli-



Baltiečių demonstracijoje Vašingtone, kur buvo reikalauta žmogaus teisių sovietų okupuotuose Baltijos kraštuose. Iš kairės: JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, Ch. Zerr, Aušra Zerr-Mačiulaitytė ir JAV kongreso narys L. Nedzi iš Mičigano.

Nuotr. J. Urbono

tikų.

Senatoriaus Robert Dole iš Kansas dalyvavimas buvo be galo svarbus, nes jisai dalyvauja Amerikos delegacijoje pasitarimams Belgrade. Jis pažadėjo judinti ir Pabaltijo klausimą. Didelis skaičius dalyvių demonstracijoje atnaujino baltiečių solidarumą, ypač jaunimo eilėse. Tai duos naujų jėgų politinei jaunimo veiklai. Ketvirtadienio vakarą suruoštas senatorių ir kongreso narių priėmimas bei mūsų bylos iškėlimas buvo sėkmingas — per jį buvo pasiekti Amerikos valdžios žmonės. Ta proga PLJS valdyba paruošė bei išsiuntinėjo memorandumą jaunimo žmogaus teisių pažeidimo klausimu visiems Vakarų kraštams, pasirašiusiems Helsinkio sutartį. Memorandumas suglaustai (10 puslapių) išryškino jaunimo padėtį Lietuvoje. Jis buvo paruoštas, vadovaujantis medžiaga iš Lietuvos: "Aušra", "LKB Kronika" ir kt.

Žygis

Pasibaigus programai ir prieš pradėdant visiems skirstytis, apie 15 jaunuolių susirinko prie tvenkinio augštai iškėlė lietuvių, latvių, estų ir Amerikos vėliavas. Tai buvo ženklas rinktis žygiui į Sovietų Sąjungos ambasadą. Dalis jaunimo žygyje negalėjo dalyvauti, nes jų autobusai tuojau grįžo atgal į namus. Taip pat buvo su atvykusiais iš Čikagos, Detroito, Niujorko ir kitur. Susirinko

apie 150 jaunuolių Jiems pradėjus žygiuoti pagal tvenkinį nuo Linkolno paminklo ties Vašingtono paminklu, prisidėjo dar apie 50, kurie bėgdami prisivijo kitus. Priejus gatvę, grupę sulaukė policija su automobiliais ir motociklais. Paaškęs kur demonstrantai ketina eiti, policija jiems priminė, kad žygiuojama be leidimo ir kad vėliavų bei plakatų negalima nešti iškeltų per miestą. Žygininkai nuleido vėliavas, kol perėjo per parką ir pasiekė miesto gatves. Ten jas vėl iškėlė. Plakatus, nors ir nuleistus, nešė su užrašais, atsuktais į publikos pusę. Žygininkus visą laiką sekė policija su motociklais. Artėjant prie gatvės, kurioje yra Sovietų Sąjungos ambasada, policininkų skaičius padidėjo. Artėjant prie 16-tosios gatvės, policija žygininkus nukreipė aplinkiniu keliu toliau nuo ambasados. Žygininkams užprotestavus, prasidėjo derybos su policija. Paaškęs, kad masinei grupei, kuri nedraugiškai nusiteikusi, tegalima telktis 500 jardų atstume nuo ambasados. Norint arčiau prieiti, reikia gatvėje palikti visas vėliavas bei plakatus. Leidžiama po du eiti prie ambasados 10 pėdų atstume nuo sekančios poros. Tai nepatenkino jaunimo, kuris tada nusprendė žygiuoti iki Lietuvos pasiuntinybės, kur ketino palikti vėliavas bei plakatus, demonstratyviai pareiškiant, kad nebuvo amerikiečių policijos leista prieiti prie Sovietų Sąjungos ambasados tai-

kiai demonstrantų grupei. Pradėjus žygiuoti po ilgos dienos karčio, visų nuotaika krito, nes policijos nebuvo leista pasiekti žygio tikslo — demonstruoti prie sovietų ambasados. Žygiotojai susėdo poilsio gatvėje, o tuo tarpu vienas lietuvis jaunuolis iš JAV LJS valdybos narių grįžo apžiūrėti ambasados ir policijos sargybos. Patyrė, kad saugoma gana tvirtai, o policijos skaičius vis didėjo. Taip pat buvo patirta, kad jau apskambinta visai Amerikos spaudai bei radijui ir televizijai, kad nelegaliai atsiskyrusi nuo oficialiosios baltiečių demonstracijos grupė jaunimo žygiuoja demonstruoti prie sovietų ambasados.

Sprendimas

Buvo sušauktas visų žygininkų pasitarimas aikštelėje prie vienos netoli esančios šventovės. Turėjo būti padarytas sprendimas: sustabdome nieko nepasiekę žygi ir skirstomės į namus ar, atsimindami savo brolių ir sesių laisvių suvaržymą mūsų tėvynėse, kur kasdien rizikuojama daug daugiau, negu galimas suėmimas JAVėse, — ryžtamės žygiuoti, nepaisant policijos užtvarų, iki ambasados? Garsiu riksmu pritarta siūlymui tęsti žygi iki galo, net prasiveržiant pro policijos užtvaras, jeigu reikėtų! Po keleto šūkių nuotaika pakilo, ryžtas padidėjo! Kanadiečiai buvo paprašyti palikti demonstrantų grupę, nes jiems suėmimo atveju gali būti atimta teisė grį-



PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SENAUSIA LIETUVE

Kęstutis Trečiakauskas "Tiesos" 173 nr. paskelbė reportažą apie seniausią Lietuvos gyventoją Mariją Globienę, š.m. balandžio 13 d. sulaukusią 128 metų amžiaus. Gyvena ji Paprūdžių kaime, Nemakščių apylinkėje, Raseinių rajone pas dukrą Petronelę, atšventusią amžiaus septyniadešimtmetį. Iki 1969 m. M. Globienė dar dirbo, bet dabar jau jai trūksta sveikatos. K. Trečiakauskui senutė pareiškė: "Girdžiu dar neblogai. Tik matau prastai..." Paprašyta atskleisti savo ilgaamžiškumo paslaptį, M. Globienė teigė: "Darbas davė siprybę. Ir niekas nežiūrėjo, ar tu gali, ar negali. Reikėjo dirbti..." Jos šeimoje niekas nerūkė, niekas negirtavo. Paskutiniaus 1970 m. surašymo duomenimis, Lietuva turėjo 325 šimtamečius gyventojus, kurių net 271 buvo moterys.

STELMUŽES AŽUOLAS

Stelmužės ažuolą, turintį jau apie 2000 metų amžiaus, kasmet aplanko 70.000 turistų. Ažuolo viršūnės kamienė atsiradusi dreve 1955 m. buvo užkalta nedažyta skarda, kuri dabar jau yra panaši į rėtį. Respublikinė turizmo taryba ažuolui gydyti paskyrė 4.000 rublių, jai pritarė ir gamtos apsaugos komitetas. Paminklų konservavimo institute detalų techninį projektą paruošė 7 inžinieriai ir architektai su būriu braižytojų jau 1974 m. Projektan yra įtrauktas dreves užtaisymas, metalinės tvorelės pakeitimas medine, automobilių aikštelės išasfaltavimas. Šių darbų sąmata — 20.000 rb. Projektas turėjo būti pradėtas vykdyti 1975 m., bet ir šiandien niekas neateina senajam ažuolui pagalbon — neįstengiama surasti rangovo. "Tiesos" atstovas A. Prokupas liepos 17 d. laidoje rašo: "Drevė medžio kamienė galgi net reikalinga. Pavyzdžiui, pelėdai lizdą susisukti. Tačiau Stelmužės ažuolas ne tik senas, ne tik storakamienis, bet ir šakas galingas turi. Viena šaka gal dvidešimt metrų į šoną atsikišus, stora, vos vyras apkabintų. Ir sveria apie toną. Ar, drevei padidėjus, vieną gražią dieną, atsiprašome, vėjuotą dieną, neperplis pusiau kamienas? Tada ekskursijų vadovams beliktų aiškinti, kad šioje vietoje stovėjo vienas iš dviejų seniausių Europoje ažuolų..."

EKSKURSIJA IŠ JAV

"Gimtas Kraštas" rugpjūčio 11 d. laidoje net porą puslapių paskyrė JAV lietuvių ekskursijai, kurią sudarė 20 mokslo ir technikos specialistų, dešimčiai dienų okupuoton Lietuvon atvykusių "Tėviškės" draugijos kvietimu. Ekskursijai vadovavo bostonietis chemijos inž. Donatas Šatas. Nuotraukomis iliustruotuose reportažuose minimi ekskursantai: elektros inž. R. Tamošiūnas iš Websterio, čikagietis projektuotojas V. Martinaitis, architektas A. Kerelis, gamtos apsaugos specialistas V. Šaulys iš Vašingtono, bostonietis elektros inž. V. Žiaugra, čikagietis prof. J. Anysas ir jo žmona Dalia. Svečiai iš JAV lankėsi Mokslių Akademijoje bei jos institute, Vilniaus universitete, Inžineriniame Vilniaus stacionariniame Kauno Politechnikos

institute. Jie taipgi viešėjo Anykščiuose, Trakuose, Elektrėnuose, Lietuvos liaudies buities muzėjuje Rumiškėse. Ekskursijos vadovas inž. D. Šatas, okupuotoj Lietuvoj apsilankęs jau trečią kartą, savo pasikalbėjime su "GK" atstovu J. Kuckailiu, pabrėžia iš dalies turistinį, iš dalies profesinį jos tikslą. "Tėviškės" draugija svečiam surengė specialią atsišveikinimo popietę, kurios metu žodį tarė pats pirm. Pranas Petronis, Mokslių Akademijos pirm. Juozas Matulis ir ekskursijos vadovas inž. D. Šatas. Kalbose, žinoma, nebuvo išsiversta be propagandos. P. Petronis pvz. teigė, kad kultūrinių "ryšių neįmanoma organizuoti iš vienos pusės: jiems reikia abiejų pusių pastangų", ir džiaugėsi jau padaryta pradžia. Iš tikrųjų tie ryšiai, ypač ekskursijos, yra Maskvos kontrolėje. Eiliniams turistams Vilniuje leidžiama viešėti tik penkias paras ne vilniškių pareigūnų, bet Maskvos sprendimu. J. Matulis džiaugėsi akademijos leidiniais, kalbėjo apie keitimąsi mokslo darbais, kuriam taip pat reikia Maskvos leidimo. Inž. D. Šatas, padėkojęs Mokslių Akademijai ir "Tėviškės" draugijai, tarė: "Mums ši ekskursija buvo naudinga daugeliu atžvilgių. Ji buvo gera proga pamatyti gimtąjį kraštą, susipažinti su savo profesijos žmonėmis, — tai mus palaiko, kelia didesnę suširdomumą Tarybų Lietuva".

RUSISKAS ŽURNALAS

Naujųjų mokslo metų pradžioje mokytojai susilaukė naujo žurnalo rusų kalba "Ruskij jazyk v škole" ("Rusų kalba mokykloje"). Jo leidėjas — sovietinamos Lietuvos švietimo ministerija, vyr. redaktorė — A. Grigalavičienė. Žurnalas skiriamas rusų kalbos bei literatūros dėstytojams, dirbantiems bendrojo lavinimo mokyklose ir vidurinėse technikos mokyklose. Pasak A. Grigalavičienės, jame bus skelbiami straipsniai rusų kalbos mokymo metodikos klausimais, dalijamasi Lietuvos bei kitų respublikų mokytojų patirtimi, neuzmirštant ir komunistinio moksleivių auklėjimo. Rusų kalbos ir literatūros dėstytojai, be abejonės, moka šią kalbą, tačiau kyla klausimas — kodėl žurnalas leidžiamas rusiškai? Negi tie mokytojai ar galbūt jų dalis nemoka lietuvių kalbos? Jeigu jos nemoka, turėtų išmokti. Metodinius svetimos kalbos dėstymo klausimus juk galima dėstyti ir lietuviškame žurnale.

Mūsų žygis

(TESINYS)

ti į JAV tam tikram laikui. Kanadiečių jaunimas pasitraukė, bet sekė žygį iš kitos gatvės pusės. Taip pat pasitraukė kartu žygiuojančių vyresniųjų dalis. Taip liko apie 100 jaunimo, kuris po paskutinio šūkio, nešdamas daugybę Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavų bei plakatų, skelbiančių mūsų reikalą,

pasileido bėgti gatve sovietų ambasados link.

Sūkiai

Prie skersgatvio jų jau laukė policijos ant motociklų barikada. Pirmieji buvo policijos sulaikyti, vadovas lietuvis buvo pašalintas iš grupės ir tardomas. Tačiau policijai nepavyko demonstrantų sulaikyti, nes tuoju vadovo pareigas perėmė latvis jaunuolis, kuris grupę ragino toliau nepasiduoti. Policijai grupę pasisekė sulaikyti gatvėje už trijų pastatų nuo pačios ambasados. Jaunimas tuoju pradėjo šūkiu kelti triukšmą, kuris gana ankštoje gatvių sankryžoje augštų pastatų dėka rajone labai gerai ir aiškiai buvo girdimas. Demonstrantai vis garsiau ir garsiau šaukė "Laisvės Lietuvai, Latvijai, Estijai!" "Kur Pabaltijo žmogaus teisės?!" "Sekėme Helsinkį, seksime Belgradą!" "Kalbame už tuos, kurie negali kalbėti!" Policija pasikvietė daugiau pagalbos.

Sirenos

Pasigirdo aštrūs sirenų garsai, artėjantys iš šiaurės, vakarų, pietų ir rytų. Tų pačių sirenų garsai buvo ypatingai stiprūs mažoje gatvių sankryžoje, nes tarp augštų pastatų. Vėl padidėjo policijos skaičius: motociklistai, riaušėms malšinti ištreniruoti, šalmuoti, lazdomis ginkluoti ir uniformuoti vyrai. Mūsų jaunimas buvo apsiginklavęs tikrai savo pavergtų kraštų vėliavomis, plakatais, skelbiančiais jų padėtį bei mūsų rūpestį jais, daina ir šūkiu! Ore pasigirdo garsus užesys — skraidė policijos malūnsparnis, kuris sekė visus demonstrantų judesius. Su sirenomis atskubėjo policijos sunkvežimiai, kuriais demonstrantai būtų gabenami į policijos stotis. Jų buvo 9, o policijos — arti 60. Matėsi ir amerikiečių spaudos korespondentai, fotografai, radijo pranešėjai su savo aparatūra. Laikrodis jau mušė šešias.

Sunkvežimiams priartėjus prie gatvės kampo, ant kurio buvo susibūręs jaunimas, pastarasis pradėjo eiti skersgatviu į kitą kampą. Policija liepė palikti vėliavas. Paklausė. Susibūrę visi kitame gatvės kampe, jau arčiau ambasados, vėl pradėjo unisonu šūkius ir susėdo ant šaligatvio. Keli drąsuoliai grįžo, paėmė Lietuvos, Latvijos, Estijos vėliavas ir jas augštai iškėlė pernešė per gatvę prie jaunimo grupės. Jaunimas sustojo, sugiedojo visų trijų Baltijos kraštų himnus ir taip pat Amerikos himną. Po to vėl tęsė šūkius. Policijai, atrodo, jau pradėjo trūkti kantrybės. Jie artėjo prie grupės. Kilo įtampa, nes buvo jaučiama, kad policija buvo pasiekusi ribą, iki

kurios buvo pasiryžusi jaunimui leisti demonstruoti. Jaunimas tačiau, tai pajutęs, nusprendė, kad reikia policiją išvarginti ir tada vėl bandyti veržtis iki ambasados. Už policijos barikados buvo matyti, kad ambasadoje tą vakarą buvo kažkoks priėmimas, nes pradėjo rinktis ilgomis sukniomis bei frakais apsiredę žmonės.

Dega vėliava!

Šūkiai bei himnų giedojimas tęsėsi, kol policija vėl pervežė nuo ano kampo sunkvežimius. Grupė vėl perėjo į kitą kampą, palikdama sunkvežimius. Ten iš kažkur atsirado Sovietų Sąjungos vėliava — namų darbo, nuimta nuo plakato. Ją jaunimas, ant gatvės augštai iškėlęs, padegė ir šaukė "Laisvės Lietuvai, Latvijai, Estijai!" Po šio įvykio policija jau rimtai pradėjo ruoštis suėmimams. Visus nufotografavo, išsitraukė knygeles, o šalmuotieji išsirikiavo į eilę ir pervežė sunkvežimius.

Nuspręsta tuo metu, kad neverta tęsti demonstraciją, nes gauta jau pakankamai spaudos bei radijo dėmesio. Vadovai pradėjo prašyti skirstytis, sugiedojus himnus paskutinį kartą. Demonstrantai buvo tiek įsisiūbavę, kad nenorėjo pasiduoti policijos norams, tačiau kartu nužygiavę toliau prie didžiųjų gatvių sankryžos paliko ant statulos plakatus ir pradėjo skirstytis.

Ar reikėjo triukšmo?

Tą vakarą vietinė amerikiečių spauda įdėjo nuotraukas iš žygio bei sovietų vėliavos sudeginimą. Žiniose per televiziją ir radiją buvo minima demonstracija — oficialioji ir neoficialioji.

Gaila tikrai, kad viešojo JAV komunikacijos sistema beveik nekrepia dėmesio į legalią, taikingą, nors ir gausią demonstraciją. Norint savo reikalą iškelti plačiau bei atkreipti visuomenės dėmesį Amerikoje, reikia imtis nelegalių partizaniškų priemonių. Lietuviai ir aplamai Pabaltijo žmonės prie tokių priemonių nėra pripratę ir nevisiems jos yra priimtinos. Užtat jaunimą, dalyvaujantį šiame žygyje į Sovietų Sąjungos ambasadą, daug kartų ėmė baimė ir išgąstis, išgirdus policijos sirenas, pamačius šalmuotuosius. Kiekvienas dalyvaujantis jautė asmeninę riziką. Užtat tenka didelė padėka šiam jaunimui, kuris drąsiai ir su dideliu ryžtu bei įsitikinimu žygiavo iki galo. Mūsų jaunimas pasielgė rimtai, neprovokuojo čiai. Su policija elgėsi taip pat rimtai ir švelniai. Tikėkimės, kad jų ryžtas ir reikalas supratinas lydės juos ir toliau į tolimesnius žygius už Lietuvą.

Gabija

TIESA IR GYVENIMAS

PILNUTINIO GYVENIMO RAMYBĖ

(Vėlinių dienos proga)

Jaunam asmeniui neįmanoma ne tik pramatyti, o net suvokti, koks platus bus jo pasaulis. Ne tik ta prasme, kiek teks pamatyti mūsų žemės, o ir kita prasme, daug įdomesne už žemės gamtos vaizdus. Už žemės gamtos pasaulį yra daug platesnis ir įdomesnis žmonių pasaulis. Kiek jų visokių sutinki, kiek jų tampa artimi, brangūs širdžiai, koks įvairumas jų charakteriu. Taip pat yra įdomesnis už žemės vaizdus visokiu ir viršiniu ir vidinių išgyvenimų pasaulis. Jeigu juos visus atžymėtum popieruje dienos būdu, kiekvienas žmogus prirašytų po keletą storų tomų.

O šia proga prisiminkime dar vieną kiekvieno mūsų pasaulio dalį, ar turėtumėm brangius jau užbaigusius šį gyvenimą. Juo ilgiau gyveni, tuo vis daugiau ir daugiau visokio amžiaus mums brangių asmenų susirenka jau pomirtiniame pasaulyje. Kadangi jie yra perbrangūs širdžiai, kad juos kada nors užmirštum, tai jų pasaulis tampa savaimė vis brangesnis ir artesnis mūsų širdžiai. Atrodo, kad šiuos gyvenančius žemėje ir anuos amžinybės pasaulyje skiria ne kokia beribė nežinia, o tarsi tik įprastieji žemiški nuotoliai. Ne tik dėl jų, o dėl mums kiekvienam skirto likimo turime ruoštis su jais susitikti. Juos teks ne tik atlankyti, o ten įsikurti gyvenimui nepalyginamai pastovesniam už dabartinį mūsų gyvenimą. Kaip anas gyvenimas yra netolimas ir kaip kartais staigiai tenka į ten išvykti, žinome kiekvienas iš daugelio faktų. Kaip reikia būti visada pasiruošusiais tai kelionei, vaizdžiai užrašė Kris-



taus žodžius evangelistas Lukas (12,35..). Tebūna jūsų strėnos sujuostos, tai yra, rūbai tebūna net užsagstyti, perjuosti, tarsi čia pat turėtum išėiti anon kelionėn. Tebūna žiburiai uždegti jūsų rankose, tai yra ne užgesinami nė dieną, nė naktį, nes gali tekti išėiti taip staigiai, kad nespėtum net žiburio užsidegti.

Trokšdami visada gyventi, nejučiomis pasiduodame visai nerealiai iliuzijai. Ir senyvas ir ligonis ne tiek galvoja apie galimybę iškeliauti, kiek apie tai, kada jis atsigaus, sustiprės, o gal net atjaunės. O ką jau kalbėti apie jaunus, sveikus, pajėgius? Ir teisinga ir išmintinga stengtis būti sveikas, pratęsti gyvenimą kiek tik yra mūsų galioje. Vistiek tačiau ir jauni, ir subrendusieji, ir senieji yra išmintingai nusiteikę, kurie būdami pilnose jėgose ir labai saugodami sveikatą, dvasiniai yra visada pasiruošę nelaukta ke-

lionei amžinybėn. Būtų galima daug kalbėti ir teoriniai ir iš patirties, kaip yra neišmintinga šį pasiruošimą atidėti senatvei, ligos metui. Per daug yra atvejų kai ne tik vyresnio amžiaus, o net jauni baigia šį gyvenimą taip staigiai, kad neturi nė minutės laiko tam pasiruošti. Tokiam, gal jau nejučiančiam, kas vyksta su jo kūnu, kunigas gal suteiks absoliuciją, patepimo sakramentą tačiau tai jau vargiai yra sąmoningi mirštančio veiksmai. Net skaudu pagalvojus, kiek esame staigiai netekę jaunų mūsų žmonių. O jeigu kapų puošimo dieną Chicagos gražuose Šv. Kazimiero kapuose paženklus vėliavėle kapus tų lietuvių, kurie staigiai mirė, visas erdvus kapinynas mirgėtų vėliavėlėmis.

Išmintinga užsitikrinti medžiaginiai padarų gyvenimą, stengtis būti sveiku, ilgai gyventi, bet yra dar išmintingiau visada būti tikru, kad esi deramai pasiruošęs keliauti iš šio į kitą pasaulį. Toks vispusiškai tvarkingas, aprūpintas gyvenimas-medžiaginis ir dvasinis, teikia žmogui vispusišką ramybę, padeda gyvenimu padoriai naudotis ir džiaugtis. Be tokio vispusiško rūpestingumo yra neįmanomas tikras gyvenimo džiaugsmas ir ramybė, netikra amžinybė. O kiek jaunų žmonių nesugriautų savo žemiško gyvenimo ateities, neprarastų tikro jaunatvės džiaugsmo, jeigu kas nors deramu laiku būtų juos įsamoninęs gyvenime suprasti vispusiškai realiai ir taip tvarkytis.

Tikroji ramybė ir laimė tebūna mūsų brangiųjų mirusių paveldėjimas; ta ramybė teldi ir mus šios žemės gyvenime.

Vyskupas Vincentas Brizgys

TAIP JIS MYLĖJO ROŽINI...

"TEVAS JONAS BRUŽIKAS, SJ" monografijoje, 117-118 psl. užtinkamas to didžiojo misionieriaus išpuodingas rožiniui ir tai maldai meilės ir tikėjimo pavyzdys.

Bolševikams pirmą kartą Lietuvą okupavus, neužilgo visi žymesnieji Tautos žmonės buvo areštuoti, įkalinti ar šiaip dingo patylomis, be žinios. Tarp jų ir tėvas JONAS BRUŽIKAS buvo įtartas ir įkalintas.

Jau prie Marijampolės kalėjimo vartų, išlipdamas iš mašinos misionierius tarė:

— Ačiū, komisare, kad mane atvežei į kalėjimą.

Misionierių pasitiko kalėjimo sargyba, iškrėtė, iščiupinėjo visas kišenes, nutraukė nuo kaklo medalikelį, sakydami, kad tokių dalykų negalima nešti į kalėjimą.

Gerai paieškoję, rado rožančių. Jį atėmė. Misionieriui pradėjus labai prašyti, sutiko gražinti kitą dieną, bet neilgam.

Tas pats „draugas“ Kučinskas, gražinęs rožinį, po kiek laiko vėl atėmė. Tada misionierius pasidarė rožinį... iš duonos. Suradę, atėmė ir tą, dar pagrasindami 20 dienų karceriu, be duonos.

Tėvas Bružikas pasidarė dar kitą, jį slėpė, ir vėliau išsinešė į laisvę. Tas rožinis dabar yra Romoje.



Protestas Vatikane

Apie 300 ukrainiečių katalikų iš Kanados ir Prancūzijos popiežiaus Pauliaus VI audiencijoje iškėlė plakata: "Ukrainiečiai prašo Šv. Tėvą pripažinti jų patriarchatą". Paulius VI į plakatą reagavo anglišką "Thank you". Sinodo proga tada Romoje buvo apie 3.000 ukrainiečių katalikų iš Š. Amerikos ir V. Europos. Jie pasiuntė raštą Vatikanui, kaltinantį kolaborantine taktika ryšiuose su Sovietų Sąjunga, ir surengė demonstraciją po popiežiaus buto langais. Ukrainiečiai katalikai nori atskiro patriarchato su savo patriarchu kardinolu J. Slipyj. Jų Katalikų Bendrija Sovietų Sąjungoje pokaryje buvo prievarta įjungta į Rusų Ortodoksų Bendriją.

KUNIGAI OKUPOTOJ LIETUVOJ

Birželio 16 mirė a.a. kun. Aleksandras Papučka, Panevėžio

vyskupijos, Kuprėlišio parapijos klebonas. Velionis buvo gimęs 1914, kunigu šventintas Kaune 1946.

Tai jau dešimtas per šių metų pirmą pusmetį miręs okupuotos Lietuvos kunigas. Vienintelėj Kauno kunigų seminarijoje šiemet išventinti tik devyni nauji kunigai. Kandidatų į seminariją užtektų, bet priėmimą tvarko ne seminarijos vadovybė, o vadinamas kulto įtaliotinis, kuris stengiasi, kad būtų kuo mažiau kunigų ir kad ateizmas lengviau galėtų būti brukamas.

★ NE VIENAS NEGALI VADINTIS K. BENDRIJOS NARIU, jeigu nėra ištikimas jos mokymui, — pareiškė Paulius VI kitu metu tūkstančiams žmonių, atsilankiusių į jo vasaros rezidenciją. Žmonės, kurie sakosi esą Bendrijos dalis, bet nėra jos mokymui ištikimi, jau yra už Bendrijos ribų. K. Bendrija — tai tikinčiųjų sambūris, išpažįstas tikėjimą, kuris nėra miglotas, abejingas ar laisvai interpretuojamas, bet nusizėmusiai ir džiugiai palenktas aiškiam K. Bendrijos mokymui.

APSVARSTYTINA MINTIS

Šviesuomenės praeuglis Brazilijoje

RIMAS AMALVIŠKIS

Esu tikras, kad nė vienoje pasaulio šalyje lietuvių kolonijos nėra tokioje varganoje būklėje šviesuomenės praeuglio atžvilgiu, kaip Brazilijoje.

Per pusę šimtmečio mes galėjome pasididžiuoti tik kolonijos gausumu. Skaičiavome dešimtimis tūkstančių lietuvių Sao Paulo mieste ir apylinkėse išsibarsčiusių, bet . . . inteligentinio praeuglio nepriskaičiavome ant vienos rankos pirštų. Tiesa, turėjome braziliskai-lietuviškas pradžios mokyklas, savitartyje besiriejančias kelias organizacijas, šiokią tokią spaudą, choras . . .

Ne be pagrindo prieš 20 metų mokyt. Simas Bakšys, skaudžiai ironizuodamas rašė: "laikraščius mums leidžia kriaučiai, mokyklas išlaiko šiaučiai".

Didelis materialinis vargas neleido tėvams net pagalvoti apie vaikų mokslinimą toliau, negu pradžios mokykla. Keista, net ir dabar tenka stebėtis, kad čia buvo galvojama išlaikyti lietuviybę, neruošiant inteligentijos kadru.

Atsimenu, prieš maždaug 40 metų, į Lietuvos konsulatą atėjo vos ne vos šeimą pramaitinantis tėvas su 11 metų berniuku, PIRMUOJU užbaigusiu pradžios mokyklą iš 400 mokinių tarpo. Su ašaromis maldavęs pagalbos sūnaus tolesniam mokslinimui . . .

Kas jam buvo atsakyta: Lietuva niekam mokslo stipendijų neskiria — remia tik pradžios mokyklas. Organizacijų kasos tuščios. Pasiturinčių lietuvių neturime. Gaila . . . Ir taip gambiausias mokinys nuėjo į fabriką.

Šitai slinko dešimtmečiai. Niekam, o niekam nerūpėjo šviesesnė praeugančios kartos ateitis ir tuo pačiu rimtas lietuviybės stiprinimas. Ir konsulams, ir dvasininkams, ir organizacijoms, ir spaudai atrodė, kad mums nesąs reikalingas šviesuomenės praeuglis.

Tai buvo esminė klaida, kurios ir iki šiol dauguma nesuapratė. Akis atvėrė vos prieš keletą metų Brazilijon darbuotis atvykęs salezietis kun. H. Šulcas. Jis pirmas ėmėsi organizuoti moksleivijai šelpti fondą. Žinoma, mes visur paskutiniai, taigi ir čia pavėlavome 40 metų. Šiandien, neabejoju, mes turėtume visur gausius savų intelektualų veikėjus — politikoje, vietos spaudoje, augštosiose mokyklose . . . Jų, net ir nulietuvėjusių, talka bei parama bū-

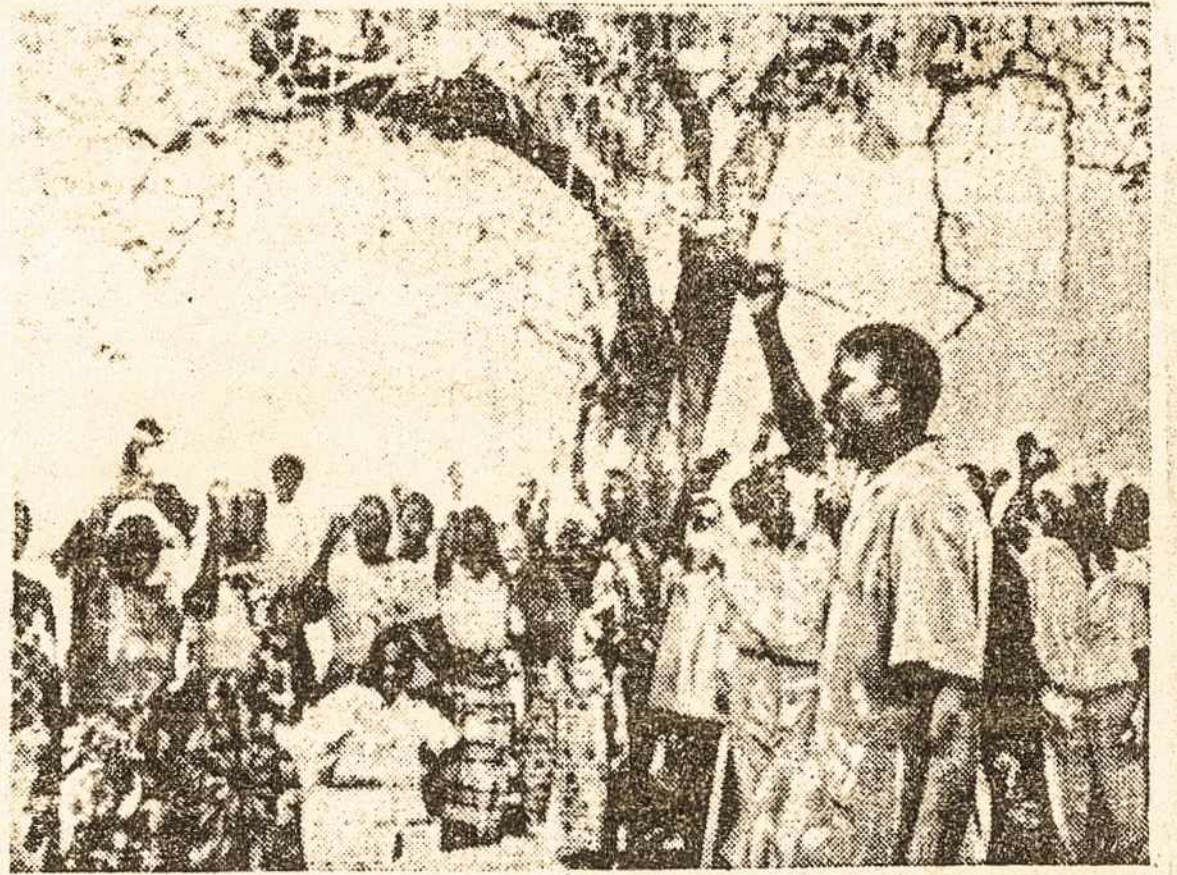
tų labai jaučiama kultūriniame lietuvių gyvenime.

Deja, kilnus kun. H. Šulco pradėtas darbas, jam išvykus, liko vėl nustumtas į šalį. Girdisi net komentarų: stipendijos, kam jų reikia? Jie mokslą užbaigę vistiek nedirbs lietuvių bei. O iš kur tas gerbiamas "pranašas" iš anksto pramato ir žino ateitį? Gražu yra rūpintis sava organizacija, Jaunimo Namais, minėjimais ar kongresais . . . Bet kam viso to, jeigu visur teturėsime vos po keletą jaunuolių, o dauguma, pati kurdama savo ateitį, kovodama sunkiausią kovą dėl mokslo, bus palikta už durų? Ateitininkija yra moksleivių organizacija, o iš kur ji atsiras, jeigu neturėsime moksleivių?

Yra sakančių, kad jaunimas pirmiau turi pasireikšti organizacijose, lietuviškam veikime, o tik paskui išdrišti pageidauti pagalbos mokslui. Gerokai lėkšta filosofija. Aš manau, kad pirmiau turime duoti, kad vėliau gautume. O jeigu negausim? Daug pavyzdžių turime kitur, kad užbaigę augštąjį mokslą stipendininkai nebenori matyti lietuvių. Tokių dar pas mus nėra, bet jeigu ir būtų, jie ir priešingu atveju bus vistiek prarasti . . .

Gražu yra rūpintis senelių namais, lietuviška vasaros atostogų kolonija, bet būtų daugelį kartų gražiau, jeigu visi ir visomis pastangomis remtume moksleivijos stipendijų reikalą, nors ir su 40 metų pavėlavimu — geriau vėliau, negu niekad.

Prieš akis turiu ką tik paskelbtą sąrašą išlaikiusių į technologijos fakultetą. Iš daugiau kaip 11.000 kandidatų išlaikė 440. Jų tarpe yra ir lietuvių, kurių pastaraisiais metais vis daugiau pradeda rodytis augštųjų mokyklų sąrašuose. Šį rudenį augštojo mokslo pradeda



Vaizdas labai panašus, kaip Lietuvoje 1940 metais. Komunistų paruošti agitatoriai Afrikoje

siekti šie lietuviai: Eduardas Jakšenis, Luiz Carlos Bajorūnas, Vitor P. Dobelis, Maria G. Tankevičius, Vytautas V. Kauras, Shirley Jablonskas.

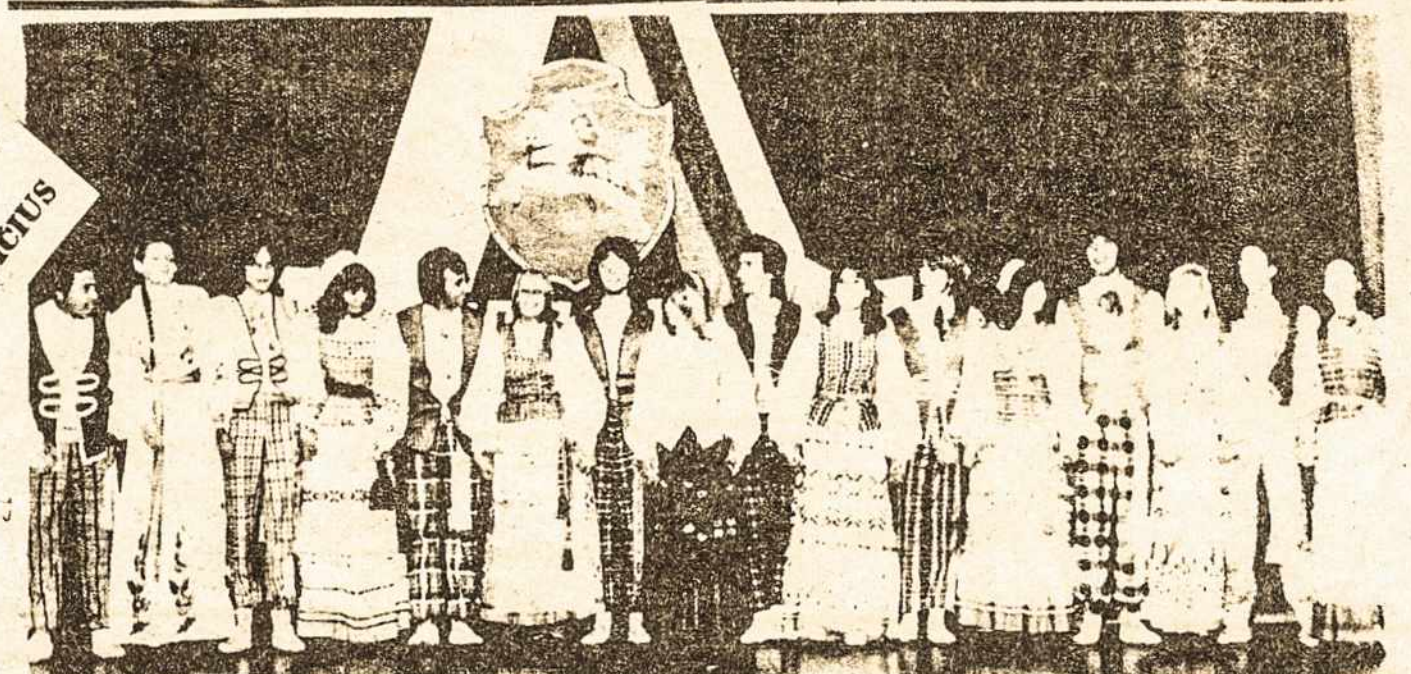
Taigi vėl šeši lietuvių kilmės jaunuoliai eina į augštąją mokyklą. O kas žino, gal vienam kitam net labai reikalinga pagalba? Tokių kiekvienais metais vis daugėja. Vieni jų veržiasi, kol lūžta, kiti po vienerių ar dvejų metų pasitraukia ir nueina į nežinią. Tik vienas kitas, sukandęs dantis, kovoja, siekia ir pagaliau pasiekia. Tada mes juos sveikiname, mėginame jais didžiuotis ir kviečiame į lietuvišką darbą. Pagaliau nustembam ir net pasipiktinam, kai jie atrėžia, jog net iš tolo nenori matyti lietuvių.

Tai argi jiems neužtenka, kad mes jų vardus spaudoje paskelbiam? Kad dar juos lietuvių kilmės žmonėmis vadiname? Yra buvę tokių, kurių daug kilniaširdiškos paramos susilaukė iš tikrai didelės pagarbos vertų taurios širdies veikėjų, Ateitininkų Šalpos Fondo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės. Bet tik retas temoka garšiai šaukti: dauguma vegetuoja, skursta, ar pagaliau palieka mokslą.

O to neturėtų būti. Moksleivijos šalpa turėtų būti augščiau visko. Jeigu čia, net ir dabar, neužtenka lėšų moksleivijos šelpimui, tai Moksleivių Šalpos Komitetas turėtų klabenti visų duris. Turėtų belstis į užsienio lietuvių organizacijas, sąjūdžius, šalpos fondus, paskirus pasiturinčius lietuviško kraujo brolius ir nors su pusės šimtmečio pavėlavimu konkrečiai remti tuos, kuriais po mūsų remsis visas lietuviškas veikimas. Nesvarbu, kad gal vienas kitas nubyrės į užmiršimą, dauguma liks.

Tėvams jėzuitams išvykus, jų vietoje lieka veiklūs Tėvai saleziečiai. Jie turėtų nedelsdami imtis organizuoti ne parapijinį, ne sąlyginį, o nepriklausomą ir rimtą MOKSLEIVIŲ ŠALPOS KOMITETĄ Brazilijos Lietuvių Bendruomenės globoje ir kontrolėje. Šalpa neturėtų būti nieku sąlygojama, efektyvi visiems Brazilijos lietuviukams, jos reikalingiems. Tikiu, kad Kanados ir Amerikos lietuviai mielai šį kilnų ir lietuviškumo išlaikymui būtiną darbą paremtų.

Jaunimas yra mūsų gyvenimo šaknis. Jos nudžiūsus — išnyks ir viršingos šokių šventės ir nebebus kam žodžio tarti dėl Lietuvos laisvės.
M. KRUPAVIČIUS



Vasario 16 minėjimas Argentinoje. Programoje dalyvavo jaunimo ansamblis "Nemunas". Scena buvo papuošta Lietuvos ir Argentinos vėliavomis ir Lietuvos Vyčiu. Nuotrauka A. Kirstuko

Mūsų Lietuva Mažiesiems



LITERATŪROS RATELIS SKELBIA
dailaus skaitymo
KONKURSA

TAISYKLĖS:

- 1) Amžius: pirmame prisistatyme gali dalyvauti betkas.
Jei atsiras pakankamai konkurentų, galės susidaryti net trys grupės: vaikų – paauglių – suaugusių;
 - 2) Tekstas: kiekvienas turi pasiruošti gerai paskaityti – vieną bendrą privalomą tekstą ir – kita, laisvai pasirinktą tekstą.
- Būs juri komisija, kuri įvertins kiekvieną skaitytoją.
Numatytos vertingos PREMIJOS.
TĖVAI prašomi padėti savo vaikams ir šiuo atveju.

Rasytės nelaimė

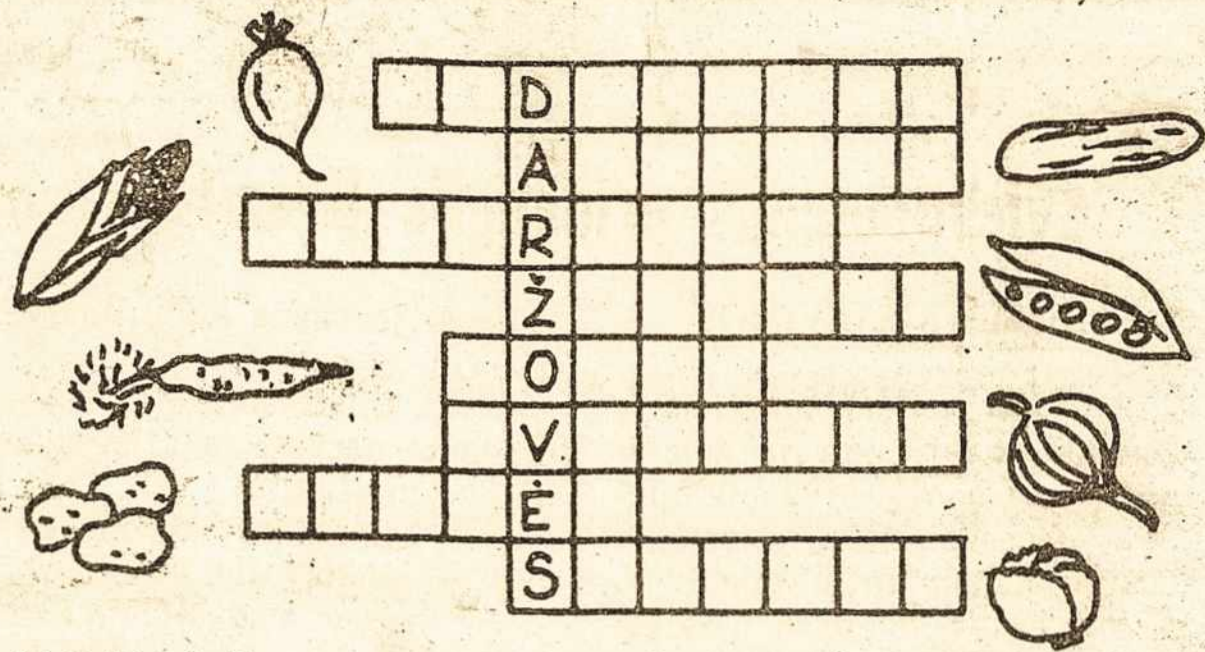
Kartą gyveno labai maža mergaitė vardu Rasytė. Ji turėjo gelsvus, auksinės spalvos plaukus, mėlynas akis ir buvo labai graži. Ji buvo gera mergaitė, tik nemėgo valgyti mėsos, daržovių, vaisių. Mamytė nekartą ragindavo valgyti, bet Rasytė nu-

stumdavo lėkštę į šalį ir sakydavo:

— Ačiū, bet aš nenoriu daugiau valgyti. — Kartą tėvelis tarė:

— Rasyte, jei tu nevalgysi, pasidarysi lengva kaip plunksna, vėjas tave nuneš į mišką, ir mes tavęs daugiau nebematysime.

KOKIAS DARŽOVES MES VALGOME!



— Mamyte, mamyte, kur tu, gelbėk, vėjas neša mane į mišką...

Tuo tarpu Rasytė atmerkė apsiašarusias akis. Šalia jos sėdėjo ant lovos krašto mamytė ir glostė jos galvutę. Tada Rasytė suprato, kad tai buvo tik sapnas. Pirmą kartą Rasytė pusryčių metu valgė labai daug ir su noru. Ji prisiminė nakties sapną ir tėvelio pasakytus žodžius.

Vida Petkevičiūtė

AŠ ARTOJAS

Aš artojas pats jauniausias,
Tėtės neturiu,
Šį pavasarį su bėriais
Laukelius ariu.

Čia aukštai linksmi čyrena,
Gieda vyturiai,
Prakaite skani duonelė,
Ir gyvent gerai.



J. Narūnė

LIETUVA

Lietava!
Nors toli
tu esi —

Zemė — tu,
Šventa!
Zemė — mano tėvų!

Nors tavęs
niekas
nemačiau,

Bet tu man
artima
vis labiau, vis labiau!

Kai, visus laukus užaręs,
Grižtu išdidus,
Žydi sodai, visur kvepia
Zieduose medus.

Sveikina draugai ir laiko
Vyru jau mane.
Aš artojas, o broliukas
Mokosi Kaune.

STASYS DŽIUGAS:
KIŠKUČIO VARDINĖS

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

PRANEŠIMAS IŠ VENECUELOS

Keliaujantis knygnešys

Išsisklaidžiusių lietuvių lankytojas • Poetė Dervijodaitienė
Deimantų jieskotojas "El Solito" • Kalnų ūkininkas

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Spaudos draudimo laikais Lietuvoje turėjome knygnešius, kurie, rizikuodami savo gyvybe ir trėmimu Sibiran, gabeno slaptai iš Prūsų spausdinamas lietuvių kalba knygas ir laikraščius, kad apšviestų lietuvių tautą, sulaukytų nuo nutautimo ir rusinimo grėsmės.

Dabar, nors ir gyvename laisvuose pasaulio kraštuose ir turime pilną laisvę bei sąlygas lietuviybės išlaikymui, pergyvename tą pačią nutautimo grėsmę. Nutautimas skverbiasi ir beldžiasi plačiai į lietuvių širdis ir namus, žalodamas bei skriausdamas mūsų tautą. Ir vėl mums reikalingi knygnešiai, kurie primintų, kad nepamirštume kas esame ir kokiai tautai priklausome.

Venecueloje turime to pobūdžio knygnešį — Juozą Menkeliūną. Tai turbūt vienintelis tos rūšies knygnešys visoje lietuvių išeivijoje. Jis išvežioja savo nupirktas prekes (brangakmenius, laikrodžius, aukso ir sidabro gaminius) po visą Venecuelą. Mėnesinės kelionės metu padaro apie 6.000 kilometrų. Bevažinėdamas surado visas išsisklaidžiusias lietuvių šeimas. Tokių šeimų yra apie 30.

Karake J. Menkeliūnas yra Kultūros Fondo steigėjas ir jo pirmininkas. Turi nemažai knygų. Knygas padovanojo malonūs skaitytojai net ir iš Š. Amerikos. Pvz. iš Elenos Gedgaidienės Santa Monikoje, Kalifornijoje, buvo gauta nemažai knygų. Jei ir iš kitur atsirastų tokių geradarių, būtų labai dėkingas mūsų knygnešys. Knygas ir laikraščius vežasi su savimi ir išdalina toli gyvenantiems lietuviams. Sekantį kartą perskaitytas knygas atsiima atgal ir palieka naujas. Tokiu būdu jis palaiko ryšį su visais izoliuotais toli gyvenančiais lietuviams. Kiek gali, juos painformuoja apie pasaulio lietuvių gyvenimą ir paskutines naujienas. Taip daro jau keletas metų. Kaikurie jų jau užsisakė lietuviškos spaudos arba nusipirko lietuviškų knygų. Profesijū atžvilgiu tie tautiečiai yra įvairūs — gydytojai, ūkininkai, tarnautojai, amatininkai, žemdirbiai ir ūkių savininkai.

"Baltijos žuvėdra"

Idomu susipažinti arčiau su Elenos Dervijodaitienės šeima, arba, kaip ji save vadina, "Baltijos žuvėdra". Turi išsūniję vietinį našlaitį, kuris puikiai kalba lietuviškai. Išgijo 5 hektarus žemės, verčiasi gyvulininkyste, žemdirbyste ir paukštinkyste. Turi išauginusi net ir beždžionių.

E. Dervijodaitienė yra poetė-rašytoja. Gimė 1905 m. Daugelaičių kaime, Kybartų valsčiuje, Vilkaviškio apskr. Kybartuose baigė keturklasę progimnaziją, vėliau įstojo į Vilkaviškio "Žiburio" gimnaziją, kurią 1926 m. baigė. Dar būdama gimnazijoje dalyvavo "Ateities Žiedų" redakcinėje komisijoje. Jau tada pradėjo juose rašinėti, o vėliau "Vaidilutėje". Iš vokiečių kalbos išvertė "Grafitę Valevskaite", bendradarbiavo "Pajūryje" "Baltijos žuvėdros" slapyvarde. Tremtyje bendradarbiavo "Literatūros Naujienose", "Argentinos Lietuvių Balse", "Tėvų Kelyje" ir kitur. "Argentinos Lietuvių Balsas" išleido "Grandinės" romaną. Išvertė Abelkio knygą "Zemaičių krikštas". Deja, autoriui netikėtai mirus, knyga liko neatspausdinta. Šiuo metu ispanų kalba rašo "Parduotąją dukterį". Yra užsimojusi išversti lenkų rašytojo Kraszewskio "Kuniga" ispanų kalbon. Poetijos jau turi parašiusi pilną rinkinį, tik nežinia, ar jis pasieks kada nors knygų ir laikraščių mylėtojus, nes čia atspausdinti knygą brangiai kainuoja.

Štai vienas iš "Baltijos žuvėdros" eilėraščių.

Esu taip toli nuo tavęs,
O tėviške brangioji,
Ir joks takelis nenuves
I šventus tavo gojus.

Ir vis tiktai
Atogrąžų žiedų spalvose
Ir orchidėjos puikume
Matau melsvos žibutės grožį,
Kuri man primena tave.

Ir vakarais,
Kai šlama palmių čia vėduoklės,
Ir palmėm puošiasi dangus,
Vaidenas man beržai svyruokliai,
Šlamant girdžiu mūsų miškus.

Užuodžiu aš
Alyvų kvapą, bitelės dūzgia
Jazminuos
Ir paupy lakštingalos.

suokimas jaunus užliūliuos...

O tėviške!
Esu taip toli nuo tavęs,
O tėviške brangioji!
Tik siela veržias prie tavęs
Ir tik tave sapnuoju.

Deimantai džiunglėse

Kito Venecuelos toli gyvenančio lietuvių gyvenimas taip pat įdomus. Jį vadina "El Solito" (atsiskyrėlis, vienišas). Indėnai jį laiko savo "karaliumi". Anksčiau daugelį metų džiunglių gluomoje, netoli Brazilijos sienos, su tūkstančiais kitų deimantų ir aukso jieskotojų jieskėjo laimės. Deja, raskavo tik nereikšmingus deimantų trupinius, iš kurių galėdavo tik prasimaitinti, nes tose vietose maistas dažnai būna brangesnis ir už auksą. Jo darbo įrankiai: paties pasigaminta valtelė, šautuvas ir sietas žemei skalauti. Jis vis neprarasdavo vilties, kad viena diena suras deimantą milijoninės vertės. Taip bejieskant, praėjo daugelis metų, o deimanto kaip nėra, taip nėra. Dabar "El Solito" gyvena Ciudad Bolivar mieste, dirba deimantų ir aukso jieskotojams sietus ir valteles, jei kas užsako. Šitos rūšies darbas jam atstoja bent maža deimančiuką. Saule ideges, kaip tikras indėnas. Tik šviesūs plaukai liudija, kad priklauso Baltijos jūros pakraščiams. Jo pasakojimai ir pergyvenimai labai įdomūs klausyti, bet nevisi galėtume tokiose sąlygose gyventi — tarp uodų, vabzdžių, muselių (mažos, bet labai įkyrios, krokodilų, gyvačių, tigrų, kur, be to, kepina saulė, kaip Saharos dykumoje.

Andų kalnų atsiskyrėlis

Trečias J. Menkeliūno lankomų lietuvių yra Nikodemus Grudė. Gyvena 40 km už Meridos, Aldea Bocono, apie 2.500 metrų aukštyje Andų kalnuose. Pas jį patekti labia sunku. Lietaus laikotarpyje pas jį nuvažiuoti visai neįmanoma. Ap linkui kalnų virtinės su išraižytais slėniais, baltuojančiomis sniego viršūnėm.

Andų kalnų gyventojai pasižymi švarumu ir tvarkingumu. Visi gyvenamieji nameliai gražiai nudažyti. Tas pats ir pas Grudę — pilnas darželis jurginų ir kitų gėlių. Kol pasieki jo gyvenamą vietą, šimtus kartų tenka leisti kalnais augštyti ir žemyn.

Jo gyvenamoji vietovė yra apsupta iš trijų pusių milžiniškų kalnų, lyg tvirtovė. Užsiima vaisinių medžių ir daržovių auginimu. Užtvankoje turi zuvu

(karpių) ūkį. Augina specialias vaistažoles. Vedęs yra vietinė, turi tris vaikus, bet vaikams sunku išmokyti lietuviškai. Vaikai sako: tėvelio kalbos čia niekas nemoka; tėvas turi premijuoti už kiekvieną išmoktą lietuvišką žodį, bet negirdimi žodžiai greitai užsimiršta.

Iš šių kelių pavyzdžių matome, kokią didelį knygnešio darbą atlieka J. Menkeliūnas. Ir kur tik mūsų lietuvių nesama! Tą didelį darbą jis atlieka su pasitenkinimu, sakydama: kiekvienas mūsų turime pareigą kurstyti lietuvišką ugnelę, jei dar jaučiamės lietuviams.

Jo darbą labai įvertina ir tie lietuviai, kuriuos jis lanko. Kiekvienas jų labai domisi plačiojo pasaulio lietuvių gyvenimu, bet neviesiems teko laimė gyventi didelėse lietuvių grupėse.

Linkime ir toliau J. Menkeliūnui tęsti tą lietuviybės gaivinimo darbą. Gal nevienas jų nors per spaudą ar knygą prisijungs mintimis prie bendros lietuviškos šeimos. T. Ž.

ŠYPSENOS

Klaidinanti rodyklė

Eismo policininkas sustabdo moterį, važiuojančią vienos krypties gatve automobiliu priešinga kryptimi. Kai policininkas ją sustabdė, ta atkirto:

— Bet ar tamstai niekad neatejo mintis į galvą, kad tos rodyklės rodo klaidingą kryptį?

Teisme

— Teisiamasis, ar jūs pripažįstate padaręs nusikaltimą?

— Ne, pone teisėjau. Mano advokatas tikino mane, kad aš nekaltas.

Mokykloje

Petru, labai nesisėka aritmetika.

— Tai neįmanoma daugiau pakeisti — sušuko mokytojas. — Nejaugi neturi brolio, kuris tau padėtų?

— Ne. — atsakė Petras. — Ne, bet mania sake, kad kovo mėnesį turėsiu.

Klaidos

Dviejų suimtu nusikaltėlių pokalbis:

— Ar tu tiki, kad būna juridinių klaidų?

— Žinoma. Mane triskart išteisino. Parinko Pr. Alš.

PASAULIO LIETUVIAI, Į TALKĄ

1978 m. birželio 28 – liepos 3 d.d. Toronte, Kanadoje, rengiamos Pasaulio Lietuvių Dienos. Į jas įeina trys atskiri renginiai: pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas. V-ji Lietuvių Dainų Šventė ir Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės.

1978 m. sukanka 60 metų nuo Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo ir 40 metų nuo tautinės olimpiados Kaune. Pasaulio Lietuvių Dienos ir padės iškilmingai atšvęsti kiekvienam lietuviui taip brangias istorines sukaktis.

Nuo amžių lietuvis savo būdu ir kultūra ryškiai išsiskyrė iš kaimyninių tautų. Teisė turėti savitą, nepriklausomą Lietuvos valstybę buvo ginama ir palaikoma sunkiomis kovomis. Kova už lietuvių teises pavergtoje tėvynėje ir šiaudien didvyriškai tebevyksta. Lietuvis visais amžiais reikalavo savo teisių, bet lygiai jas pripažino ir kitiems.

Pasaulio Lietuvių Dienos ir turėtų tapti gausia, didinga demonstracija už lietuvių teises, lietuvišką kultūrą ir tikėjimo laisvę pavergtoje tėvynėje. Todėl mes ir kviečiame visus lietuvius ruoštis į Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte, Kanadoje. Užtikriname Toronto lietuvių svetingumą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra tikrasis ir nuolatinis ryšys, kuris jungia lietuvių su lietuviu. Tik tamprai ir sava bendruomenė gali laiduoti Pasaulio Lietuvių Dienų sėkmingumą. Ypač tėvai ir globėjai prašomi siųsti lietuviškąjį jaunimą, nes užmegzti ryšiai, pažintys bei lietuviška aplinka ves į šviesesnę ir lietuviškesnę ateitį.

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės valdyba



Marijampolės bažnyčia vienu iškilmių metu

ČIA ILSISI ARKIVYSK. JURGIO MATULAIČIO
KŪNAS.



1977 rugsėjo 6

RAŠO T. ANT. SAULAITIS

Čikagos skautų ir skaučių stovykla toje pačioje vietoje sekė vadovų ir vadovių stovykla – "Ažuolo" ir "Gintaro" mokyklų kursai. Buvo 21 skautas (maždaug 16-18 m.) ir 29 skautės vadovės (to paties amžiaus). Buvau vienas keturių instruktorių. Šiai stovyklai keletą mėnesių ruošėmės. Buvo dalyvių nuo New Yorko iki Toronto ir Omahos ir Los Angeles – iš visų JAV ir Kanados. Daug darbo. Be vadovams taikytos programos dar įrengėme lietuvišką šulinį (tikro dydžio, su svirtim) ir naują laužavietę keliems šimtams kaip pionierijos projektą (ryšium su pokalbiu apie planavimą). Čia virė visą laiką skiltimis (po 6-7 būreliuose), ir labai gerai. Padėjau "Gintaro" mokykloje pašnekesiais apie gamtą, skautišką mintį ir panašiai. Paskutinę dieną buvo bendra puota, kiekviena skiltis išvirė kokį nors ypatingą valgį.

Iš čia traukiau į rytus, į Neringos stovyklą Vermont valstijoje, kur dvi savaites vyko lietuviškai nekalbančių vaikų stovykla (8-16 metų amžiaus, apie 100 stovyklautojų ir tuzinas vadovų). Ši lietuvių seselių (Nekaltai Pradėtos Marijos) vedama stovykla yra pati kūrybingiausia. Tie patys vadovai visą vasarą dirba, susigyvena, praveddami mergaičių, berniukų, šią ir kitas stovyklas toje pačioje vietoje, didžiuoju pievoje tarp beržų, azuolų ir spygliuočių medžių miško. Galėjai visą dieną basas vaikščioti, tik rytą rasa labai šalta (kalnuose). Vakarinės ir kitos programos buvo kuo puikiausios, seselė Ignė (kuri mums padėjo Jaunimo Kongresą ruošti Argentinoje) puikiai vadavo. Čia irgi pastatėme šulinį su svirtimi iš beržų kamienų. Įdomią programą sugeba išsiaukti ir įkvėpti labai daug lietuviškos dvasios, o vaikai kaip sausa žemė, galėjai lietuviškumą "pilti" kiek nori. Ir labai malonūs ir smagūs. Kas vakarą eidavau pas mažytes mergytes pasakoti pasakų, kad užmigtu. Legendą apie Iracemą užtruko tris vakarus, nes jos vis užmigdavo.

Kartais pamaldos būdavo "Beržų šventovėje", kurią prieš keletą metų įrengė kun. Šulcas – beržyne altorių su baltu kryžium, suolais. Kai viena vadovių sugalvojo vaikus pamokyti kaip margučius marginti, sugalvojome surengti tikras Velykas stovykloje. Iš vakaro stengėmės sudaryti Didžiosios Savaitės nuotaiką susikaupti vakare, kuriame skaitėme apie Kristaus kančią, teismą pas Brodą ir Pilotą, apie teismus dabar Lietuvoje, kur vaikai, jaunimas, kunigai, tėvai ir kiti persekiojami už tikėjimą. Buvo atgailos apeigos, nebuvo naktį piečių (užkandžio), lyg Gavėnios pasninko būdu. Sekantį rytą atsikėlėme po 5 val., buvo Velykų procesija su mediniu kryžiumi, apdėtu vainikais, kuriuos vaikai nupynė iš vakaro. Grojo orkestrėliai su akordeonu, fleitomis ir trimitu. Ėjome per visą aikštę, iš kiekvieno namelio prisijungė būrelis, skaitydamas savo rašinėį tema (Geroji Naujiena šiandien". Nešė irgi iš vakaro paruoštas liturgines vėliavas. Po pamaldų Velykų bobutė išdalino jų pačių dažytus 20 tuzinų margučių, kuriuos vaikai pievoje rideno, o paskui ėjo prie Velykų stalo valgių. Buvo tikros Velykos. Prieš keletą metų buvo suruošę toje stovykloje lietuviškas Kūčias ir Kalėdas.

MŪSŲ ŽINIOS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

KALÉDOJIMAS

Spalio mėnesio pradžioj parapijos kunigai paitensyvino šeimų lankymą-kalėdojimą.

Kun. P. URBAITIS šeimas lanko BOM RETIRO ir MOINHO VELHO rajone; kun. PETRAS RUKŠYS JAÇANĀ ir CASA VERDE apylinkėj.

VÉLINIŲ MIŠIOS

Sudėtinės Vėlinių (Uždūšinių) Mišios šv. Kazimiero parapijos numatytos sekančiai:

— MOOKOJ (šv. Kazimiero koplyčioj) lapkričio (novembro) 2 d. 8 val. ryto ir 6 val. vakaro lietuviškai; 9 val. ryto portugališkai.

— BOM RETIRO (Colegio Sta. Ines, rua Três Rios, 362): lapkričio (novembro) 13 dieną. 10,15 val.

— JAÇANĀ (Instituto de Jaçanā): lapkričio 2 d., 8,30 val. ryto.

— CASA VERDE (N.Sra. das Dores): lapkričio 6 d., 17,15 val. Įsirašymo lapus turi Marija Stankūnienė).

— VILA ANASTÁCIO (Dr. J. Basanavičiaus mokyklos salėj) spalio 30 d., 11 valandą

— MOINHO VELHO lietuviai paankstino bendrą savo MIRUSIŲJŲ PAMINĖJIMĄ s. Vicente de Paulo bažnyčioje spalio 16 dieną.

— BRĀS ir apylinkių parapičiai: kviečiami dalyvauti šv. Kazimiero koplyčioj, spalio 2 d., 8 val. ryto, ar 6 val. vakaro.

NB. Nesuspėjusieji anksčiau įsirašyti, galės tai padaryti betkioj vietovėj prieš pat Mišias.

IR AGUA RASA

Sudėtinės Vėlinių Mišios Agua Rasa bus N.S. de Lourdes bažnyčioj lapkričio (Novembro) 2 d., 8,20 val. (kaip sekmadieniais).

KUNIGŲ PRISIMINIMAS

Artinantis Vėlinių dienai, spalio 23-čią šv. Kazimiero parapijoj buvo priminti Brazilijoj dirbę mirusieji kunigai ir paminėtas Dievo Tarnas, Arkivysk. JURGIS MATULAITIS, jo mirties 50-čio proga.

Pamaldoms pirmininkavo — ir pasakė pritaikytą pamokslą — prel. Pijus Ragažinskas, asmeniškai pažinęs Arkivysk. Jurgį Matulaitį; su juo koncelebravo t. V. Pupinis, kun. Pr. Gavėnas, kun. St. Šileika ir kun. P. Urbaitis.

Parapijos salė, virtusi bažnyčia, sudarė jaukią aplinką. Prieš altorių stovėjo padėklas, papuoštas lietuviška juosta perjuosta violetine stula, su ant jo Šv. Rašto knyga — simboliu kunigo pašaukimo ir veiklos. Kairiajame šone žvilgčiojo žvakutės, kurias tikintieji įeidami uždegė mirusiųjų kunigų prisiminimui. Dešinėje susėdo V. Zelinos moterų choras, kuris prieš Mišias sugiedojo egzekviją už visus mirusius kunigus.

Sutelktinis LKB-nės ir Aušros choras giedojo lietuviškas Mišias dviem balsais.

Chorui užgiedojo „Viešpatie, pasigailėk“, įėjo koncelebrantai, vedami organizacijų atstovų su vėliavomis ir broliukų su žibintais.

Per pamokslą ir Mišių aukoje buvo paminėti, su Dievo Tarnu Arkivysk. Jurgiu Matulaičiu, Brazilijoj dirbę mirusieji kunigai (ku-

JUDĖKIM, KRUTĖKIM.

Skelbimai per laikraštį apie dalyvavimą lietuviškam Kongrese Urugvajuj dar nesurado didelio atgarsio mūsų kolonijos brandoliuose. Šią savaitę VI PALK Brazilijos Lietuvių Komitetas pristatė ar išsiuntinėjo kiekvienai Organizacijai bei Kultūriniam vienetui po atsišaukimą, kad konkrečiai nustatytų kaip atstovaus ir kaip prisidės prie Kongreso. Vienokius ar kitokius rezultatus Organizacijos yra kviečiamos pristatyti bei aptarti ateinančiam posėdyje, 4 lapkričio, 20 val., pas Saleziečius, Rua Juatindiba, 28, prisišdamos tam tikslui po atstovą

DEMESIO. Posėdyje dalyvaus VI PALK Pirmininkas p. Vytautas DORELIS, kuris atvyksta iš Urugvajaus. Nepraraskime itin brangios progos pasitarti su pačia Kongreso viršūne.

LIETUVIŠKI KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

1. Nesiųskite grynai portugališkų kalėdinių atviručių lietuviams: Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo klebonijose galima įsigyti gražių, palyginant pigių ir su lietuviškais sveikinimais kalėdinių atviručių.
2. Nepirkite profaniškų, nereliginių atviručių, kurios mažai ar nieko bendro su Kalėdomis neturi: minėtose klebonijose parduodamos giliai prasmingos, su gražiais kalėdiniais simboliais atvirutės.
3. Jau pats laikas įsigyti kalėdinių atvirukų rašantiems į užsienį, jeigu norima, kad sveikinimai nueitų ant pat Kalėdų.

rių 'prisiminimas' su vardais buvo atspausdintas ir išdalintas žmonėms prieš Mišias): t. José Von Lassberg SJ, kun. Jeronimas Valaitis, t. Vladas Mikalauskas SJ, t. Antanas Ausenka OSB, prel. Kazimieras Miliauskas, kun. Benediktas Sugintas, t. Jonas Bružikas SJ, kun. Juozas Janilionis, prel. Zenonas Ignatavičius, prel. Aleksandras Arminas.

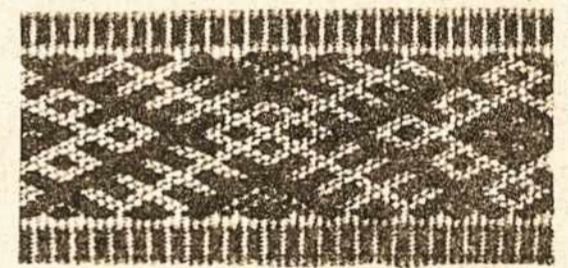
Po 'Tikintųjų maldos', aukojimui tikintieji pristatė, su ostijom ir vynu, kepaliuką duonos su taure — kitu kunigo pašaukimo simboliu — ir kitom simbolinėm dovanom. (Ypač atnašautąja duona visi norėjo pasidalinti per po Mišių sekusias vaises).

Po komunijos, giliam susikau-pime, choras sugiedojo keturiais balsais labai įspūdingą "Libera", o po Mišių palaiminimo, visa bažnyčia užbaigė apeigas tradiciniu "Viešpaties angelas".

Sekė suneštinės vaisės — kiek ten viso gero buvo — ir gražus,

spalvotas, įspūdingas filmelis TU ESI UOLA, atpasakojantis apaštalo Petro pašaukimą ir jo misiją Bažnyčioj.

Prie šventės paruošimo ir sklaidaus jos išsivystymo prisidėjo daug dosnių darbininkų — darbininkų; pažymėtini ypač Jonas Šepetauskas, nepašykstėjęs nei laiko, nei darbo, nenuilstamos Angelika, Marcelė ir kitos nuolatinės bendradarbės; o iš jaunimo pusės — Stasiukas ir Maristela Žūtautai.



TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

Mūsų didžiai gerbiamai Joteikų šeimai, mirus jų mielajai M A M Y T E I, nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo — šeima Šatas

Lietuviškai kalbanti

Vyrų — moterų — vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS—SENHORAS

CRIANÇAS

Av. Eulina, 99—V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

S P A L I S —
M I S I J Ų
ir
R O Ž I N I O
m é n u o



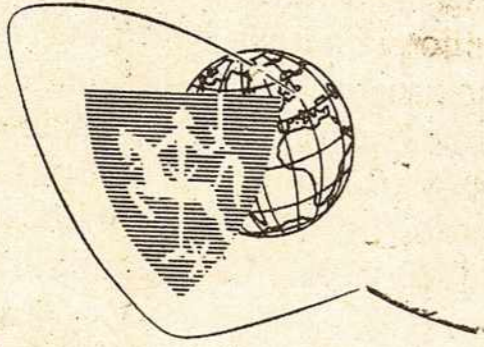
Até o "Cavaleiro Vytis" já está usando a nova linha de guarda-chuvas práticos, modernos e duráveis da

"FÁBRICA DE
GUARDA-CHUVAS"

Vicente Vitor Banys

R. Coelho Barradas, 104 — V. Prudente
Fones: 274-0677 (Res.274-1886)

MŪSŲ ŽINIOS



PANORAMA LITUANO

Kas šeštadienį, nuo 12,15 iki 12,45 val. Klausykite lietuviškos radijo valandėlės PANORAMA LITUANO, radijo stotis Novo Mundo, 560. Transliuojama lietuviškos muzikos, įterpiant kultūrinės informacijos, vietinių ir pasaulio lietuvių žinių.

Pastabas, patarimus, pasiūlymus, o taip pat ir padėsinimą siųskit valandėlės vadovybei: PANORAMA LITUANO, R. Consolação 2608, Conjunto 11, 01302 SÃO PAULO, Capital.

STOVYKLAVIETĖ

Stovyklos darbai pamažu eina į priekį. Paskutiniu metu buvo sudėti cimentiniai ženklai (marcos) paženklinant ties sklypus, tiek visos nuosavybės ribas. Buvo padaryta kelias įvažiavimui, išlyginta žemė išvykų namui ir senelių sodybos pirmajam namukui. Beveik išvalyti miškeliai. Nupirkti pušelių daigai. Nudeginta daug aukštos žolės. Degintojai buvo toki „stropūs“, kad net dalį kaimyno žemės nudegino. Dabartiniu metu gabenama medžiaga statybai. Yra vilties, kad sekančių metų pradžiai išvykų namas bus pastatytas. Netolimoje ateityje bus vykdomi kiti žemės lyginimo darbai. Tariamasi su firmomis dėl šviesos ir artezianinio šulinio kainų. (Lapkričio 15 (pasinaudojant feriadu) norima organizuoti platesnę sodybos valymo ir medžių sodinimo talką

NAŠLĖS SKATIKAS

Šv. Morkus savo Evangelijoje pasakoja tokį įvykį. (Mork. 12,41-44)

Atsisėdęs ties aukų skrynja, Jėzus stebėjo, kaip žmonės metė į ją pinigus. Daugelis turtingųjų aukojo gausiai. Atėjo viena suvargusi našlė ir įmetė du pinigėlius, tai yra skatiką. Pasišaukęs savo mokytojus, Jėzus jiems tarė: „Iš tiesų sakau jums: ši neturtinga našlė įmetė daugiau už visus, kurie metė į atnašų skrynją. Visi aukojo iš to, kas jiems atlieka, o ji iš savo neturto įmetė visa, ką turėjo, visą savo išteklių“.

Permetę akimis lietuviškam kryžiui aukojusių sąrašą, pamatysime, kad tokių Kristaus pagirtų našlių turime daug savo tarpe. Daug, gal net didesnę pusę sąrašo. Dauguma jų aukojo 100 kruzeirų. Tačiau reikia atsiminti, kad jos gauna 900, o kitos tik 500 kruzeirų mėnesinės pensijos. Komiteto pirmininkas p. V. Banys pasakoja, vienai tokiai našlei, kuri pasirašė 100 kruzeirų, pastebėjo jog pagal jos pajamas pilnai užtektų ir penkiasdešimt. Tai ji atsakiusi: „Jei aš noriu gera daryti, tai Jūs negalite trukdyti“.

Jeigu mes bent dalinai sektume našlių dosnumo pavyzdį, tai lietuviški reikalai nesiskystų lėšų trūkumų.

ML ATSTOVAS ZELINOJ

Šv. Kazimiero Vyru Brolijos išdininkas KAZIMIERAS RIMKEVIČIUS, yra įgaliotas rinkti ML prenumeratas ir išduoti atitinkamus kvitus. V. Zelinos bei apylinkės tautiečiai šiuo reikalu gali kreiptis tiesiogiai į jį. K. Rimkevičiaus adresas: Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 1085, V. Zelina.

LABDARA TAUTIEČIUI

7 spalio 1977 m., Dr. Vytas KIAUŠAS yra pasiuntęs T. Ferdinando BENDORAIČIO ligoninei, į Guajará-Mirim, Rondonia, 12 krovinių dovanotų vaistų, siekiančių 50.000,00 Cr. vertės.

"AIDO" ATGARSIAI

Rašo T. Ant. Saulaitis, SJ

„Mudu čia su Romu Kasparu kalbėjomės: Kas galėjo AIDO reikalus taip sutvarkyti, kad būtų tiek žmonių jų koncerte? Negalio atsidžiaugti. Manau, kad kiek koncerte Anehmbi buvo žmonių – tai gal daugiausia po II karo. Ar ne? ..

Penktadienį rodžiau skaidres vakaronėje Jaunimo Centro kavinėje. Buvo daug žmonių, visi labai domėjosi. Dabar antra dalis bus XII 9. Propaganda é a alma do negócio“.

PAPIGINTI MOKYKLŲ VADOVĖLIAI

FUNDAÇÃO PARA O LIVRO ESCOLAR, Praça da Republica, 53, Vila Buarque, São Paulo: tai žinotinas adresas, nes ten galima įsigyti mokslo vadovėlių mokyklom žymiai pigesne kaina.

Sajungos - Aliança Metinės

Lietuvių Sajungos-Aliança 46-rių metų sukakties minėjimas
ĮVYKS LAPKRIČIO MĖN. 6 DIENĄ 17 VAL.

– SEKMADIENĮ –

Nariai ir Sajungos-Aliança bičiuliai maloniai kviečiami apsilankyti į šį jaukų pobūvį.

TURTINGAS BUFETAS MUZIKA DAINOS PASILINKSMINIMAI SAJUNGIETIŠKOJ NUOTAIKOJ.

Rezervuokite sau vietą iš anksto telefonais:
274-5116 – 93-5470 – 92-3309.

BESIARTINANČIŲ VĒLINIŲ PROGA

Plačiojo Săo Paulo sektoriuose – bairuose planuojamos SU-
DĒTINĖS MIŠIOS VĒlinių (uždūšinių) proga.

V. ANASTĂCIO, D-ro J. Basanavičiaus Mokyklos Globėjų Ratelio valdyba kviečia visus savo mirusiųjų narių gimines ir mokyklos rėmėjus bei bičiulius dalyvauti spalio (outubro) 30 dieną, 11 valandą sudĒtinĒse Š V. MIŠIOSE, kurios bus laikomos mokyklos patalpose, o po to – pagal pirmųjų krikščionių gražų paprotį – sunĒstinĒse VAISĒSE IR PASIŽMONĒJIME.

Per Mišias giedos AUŠROS choras.

Valdyba

METINIS
SPAUDOS BALIUS
LAPKRIČIO (NOVEMBRO) 27 DIENĄ. 12,30 VAL.
JAUNIMO NAMUOSE

tuoj po lietuviško kryžiaus pašventinimo.

DALYVAUDAMI PAREMSITE MŪSŲ LIETUVĄ,
ŽENGIANČIĄ Į 30-METINĮ JUBILIEJŲ.

PAKVIETIMAI abiejose klebonijose
ir pas Vyru Brolijos narius.

MIŠIOS

Kviečiame visus dalyvauti Mišiose už a.a. DOMINIKA LAUČIŲ, spalio (outubro) 30 d. 17 val. šv. Kazimiero p-jos koplyčioje. Per šias Mišias prisiminsime ir neseniai mirusią a.a. URŠULĒ LAUČIENĒ.

Kas aukoja lietuviškai spaudai, remia gyvybines lietuviybės pastangas.

VEIKLOS KALENDORIUS

Spalio (outubro) 28 d., 20,30 val. PLIAS Brazilijos skyriaus narių susirinkimas pas inž. Algirdą Mošinskį, Rua prof. João Arruda, 176 apto. 12 (Perdizes). Tel. 65-0907.

SEMANARIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislăo Šileika

METINĒ PRENUMERATA: 105 kr. GARBĒS PRENUMERATA: 500 kr.
Paskiro numerio kaina: 2,00 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 40 kr. pagal didumą. DĒl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti "Stanislăo Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taiso, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadieni: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai iteiktini nevēliau kaip iki sekmadienio vakaro.